Amsterdam stuurt niet aan op een wettelijke, landelijk geldende norm voor Wonen met siertuin (WmS) maar heeft zelf een beleidsmatige grenswaarde gekozen voor WmS voor gebruik binnen de gemeente.

Het beleid en de uitwerking daarvan is daarmee ook een beleidskeuze van de gemeente. Dat is de invulling van een eigen bevoegdheid. Ook Zaanstad heeft een eigen afweging gemaakt. In de RIVM evaluatie hebben we geen 'zegen' uitgesproken over de Zaanse norm van 800 mg/kg maar beoordeeld of Zaanstad met de gemaakte beleidsmatige keuzen, alle maatregelen, de gebruiksadviezen, de norm en de aanpak van speelplaatsen (dus alles tezamen) de kans dat de blootstelling aan bodemlood wordt verminderd aanwezig is. oftewel RIVM heeft getoetst of de Zaanse aanpak de RIVM adviezen implementeert zodat:
op plaatsen waar kinderen in contact kunnen komen met bodemlood, gemeenten en bewoners maatregelen nemen om de blootstelling tot een zo laag mogelijk niveau terug te brengen (ref. RIVM rapport 2015-0204).

Deze waarde komt overeen met het Zaanse Saneringscriterium van 800 mg/kg. Deze waarde is reeds onderbouwd en geaccepteerd door het RIVM in de Ex Ante evaluatie lokaal beleid uit 2017. Wat ook meespeelde is dat door aan te sluiten bij 800 er in de regio geen wildgroei aan verschillende grenswaarden ontstaat (hoewel de waarde op andere manier gebruikt wordt).

Bij de definitie van WmS moet men een Amsterdamse stadstuin voor ogen houden die anders gebruikt worden dan 'normale' tuinen. Met stadstuinen bedoelen we tuinen die door de aard ervan leiden tot vrijwel geen gewasconsumtie en sterk verminderde ingestie door kinderen. Daarbij denken we aan kleine of grotendeels verharde tuinen, of anderszins voor kinderen onaantrekkelijke buitenruimtes (veel schaduw of opslag van goederen of slecht toegankelijk).

Om willekeur te voorkomen (en/of discussie) verdient het misschien aanbeveling om de criteria waaraan een Amsterdamse stadstuin voldoet op te schrijven (wellicht al gedaan)
Dat de ingestie aan grond bij een stadstuin minder is een hypothese gebaseerd, ik naam aan op aspecten zoals: 1) de gebruiksfrequentie (door kinderen), 2) toegankelijkheid en aantrekkelijkheid voor spelende kinderen, 3) grootte vd tuin en de mate van afdekking (grotendeels verhard of afgedekt (gras).
Tezamen met voorlichting en gebruiksadvies zal dat idd wel leiden tot vermindering van de blootstelling.
De 50% zal mogelijk door bepaalde stakeholders (belangengroepen) worden betwist. Het is dan niet uit te sluiten dat men aanvullend onderzoek vraagt.

Verder gaan het om statische locaties, waarbij het uitsluitend om reeds bestaande tuinen gaat. Er is geen sprake van nieuw aan te leggen tuinen bij nieuwbouwprojecten. In stadstuinen (siertuinen) zullen spelende kinderen niet gemakkelijk gronddeeltjes binnenkrijgen omdat direct contact met onbedekte grond niet of slechts heel beperkt mogelijk is. Ofwel gewasconsumptie is 0% en ingestie grond is met 50% verlaagd.

De functie WmS zal vooral worden gebruikt bij beoordelen van statische situaties, met name bij verkoop van vastgoed. Het gaat dan om gelijkblijvend gebruik maar verandering van eigendomssituatie. De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (BG Wbb en gemandateerd door B&W Amsterdam) zal bij verzoeken om toetsing op geschiktheid bij verkoop van vastgoed standaard uitgaan van Wonen met tuin tenzij de eigenaar expliciet verklaart dat de tuin na verkoop als siertuin gebruikt gaat worden. Bij een loodgehalte < 800 mg/kg zal een beschikking ernst-geen spoed worden opgesteld om de gebruiksadviezen vast te leggen. Bij een gehalte > 800 zal een sanering uitgevoerd moeten worden als het gaat om verkoop van vastgoed door de gemeente.

Voor de communicatie slim om te benadrukken dat het om bestaande situaties gaat en dat de gemeente bij nieuwbouw of herinrichting strengere eisen aan de bodemkwaliteit stelt. Daarmee wordt op termijn het probleem minder groot (gestage verbetering).

Amsterdam kiest voor een strengere maximale waarden voor lood bij het toepassen van grond en is daarmee strenger dan het generieke beleid. Op gevoelige bodemfuncties (natuur, landbouw, moes/volkstuin) zijn toepassingseis en de kwaliteit van de aanvulgrond/leeflaag altijd Achtergrondwaarde (AW). Op bodemfuncties met humane blootstellingrisico's (wonen met tuin en plaatsen waar kinderen spelen) mag grond met kwaliteit Wonen worden

toegepast, mits de grond niet meer dan 100 mg/kg lood bevatten (dit komt voort uit Toetsingsregel Achtergrondwaarde).

Stakeholders in Amsterdam (Grond en Ontwikkeling, GGD en Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied) zijn het eens over deze aanpak. Kan het RIVM zich hier ook in vinden?